

AA

Muistio Lapuan kirkon tapulin katselmuksesta 11.12.1986.

Katselmuksessa olivat mukana kirkkoneuvoston taloudellisen jaoston puheenjohtaja Erkki Kortesoja, varapuheenjohtaja Martti Maunumaa, tuomiorovasti Jussi Ranta ja insinööri Ilpo Pajula.

Insinööritoimisto Pajulan laatimat suunnitelmat Lapuan kirkon kello-tapulin oikaisemiseksi käytiin läpi seurakunnan muihin tarkoituksiin peruskorjatussa vanhassa pappilassa. Tapuli on oikaisun yhteydessä suunniteltu uudelleen perustettavaksi rakennusta kiertävän sokkelipalkin varaan. Tämä teräsbetoninen sokkelipalkki tuettaisiin kovaan pohjaan nurkkiin lyötävin teräsbetonipaaluin.

Tapulin paikalla on paalupituuksien alustavaa määrittystä varten suoritettu painokairaus yhdessä pisteessä. Rakennuksen olevia perustuksia tai perustamistapaa ei ole millään lailla selvitetty. Perusteiksi rakennuksen perustamiseksi paaluille, eivät käytettävissä olevat pohjasuhdetiedot riitä. Miten käy vanhoille perustuksille, jotka kuuluvat olennaisena osana rakennukseen ja ovat mitä todennäköisimmin alkuperäiset.

Pohjasuhteet tapulin paikalla ovat suoritettun painokairauksen ja lähistöllä muissa yhteyksissä suoritettujen pohjatutkimusten perusteella seuraavanlaiset:

Tapuli on rakennettu Lapuanjoen rantatöyräälle noin 40 metrin päähän vesirajasta. Maanpinta tapulin ympärillä on noin tasolla +31.3 eli 7 metriä joen keskivedenpinnan yläpuolella. Pintakerroksen alapuolella on noin 12 metrin paksuudelta savisiltti- ja savikerrostumia, jotka ovat yläosastaan kuivuneet, muodostaen vajaan kahden metrin paksuisen kuivakuorikerroksen ja sen alapuolella ovat kerrostumat runsaasti vettä sisältäviä. Näiden kerrosten jälkeen on suhteellisen tiivisrakenteinen moreenimuodostuma, johon kairaus on päättynyt kiveen tai kallioon tasoon 16,6 metriä maanpinnan alapuolelle.

Tapuli on hirsikehikkoinen ja kevytrakenteinen sekä seissyt paikallaan yli 250 vuotta, joten sen aiheuttamat muutokset pohjamuodostumassa ovat tapahtuneet kokonaisuudessaan aikoja sitten. Sen sijaan tienpengerrykset tapulin kahdella sivulla ovat aiheuttaneet lisäkuor-

mitusta sen alapuolella oleviin kokoonpuristuviin kerrostumiin ja aikaansaaneet painumista, joka kuormituksen toispuoleisuudesta johtuen on ollut epätasaista, aiheuttaen näin tapulin kallistumisen. Osa tapulin liikkeistä johtunee puisten perusrakenteiden lahoamisesta ja routa liikuttelee myöskin perustusrakenteita.

Tapulirakennuksen perustamistapa ja perustusrakenteet tulisi selvittää koekuopin sulan maan tultua sekä tutkia vaihtoehtoa, jossa rakennus oikaistaan oleville perustuksille ilman paalutusta. Tässä tapauksessa tulisi käsitykseni mukaan perustukset vahvistaa sisäpuolelta.

Ritarihuoneella 2.2.1987

Heikki Hänninen